

Τα γεφύρια της Ηπείρου που αντιστέκονται στη μανία της φύσης...!(Φωτογραφικό αφιέρωμα)

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Τα γεφύρια της Ηπείρου: Τα γοητευτικά «κομμάτια» της ιστορίας που στέκουν αγέρωχα στο χρόνο. Τα πέτρινα γεφύρια είναι μοναδικά έργα τέχνης που γεννήθηκαν μέσα από την ανάγκη των ανθρώπων να επικοινωνήσουν. Τότε που δεν υπήρχαν δρόμοι και έπρεπε να διασχίζουν τους υδάτινους δρόμους της Ηπείρου, δηλαδή τα ποτάμια που χώριζαν και ταυτόχρονα ένωναν τα χωριά και τις πόλεις. Εργα ανθρώπων τόσο εναρμονισμένα με το ηπειρώτικο τοπίο, σαν να τα γέννησε η φύση.

Με αφορμή την κατάρρευση του γεφυριού της Πλάκας από την κακοκαιρία το περασμένο Σαββατοκύριακο, συγκεντρώσαμε σε ένα φωτογραφικό ρεπορτάζ μερικά από τα πιο όμορφα γεφύρια της Ηπείρου. Το οδοιπορικό έκανε ο σπουδαίος φωτογράφος Σπύρος Βαγγελάκης κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών. Ο ίδιος τα περιγράφει ως «μνημεία μιας άλλης εποχής που χτίστηκαν από φιλέλληνες ευεργέτες και άξιους μαστορούς, με αίμα και πόνο σε αρμονία με το περιβάλλον σχέδιασμένα να αντέξουν την μανία της φύσης». Για πόσο ακόμα;

Τα τελευταία χρόνια, ο Σπύρος Βαγγελάκης ζει στη Σουηδία. Έφυγε για να κάνει αυτό που αγαπάει ζώντας αξιοπρεπώς, όπως μας είχε πει σε συνέντευξή του στο TheTOC.

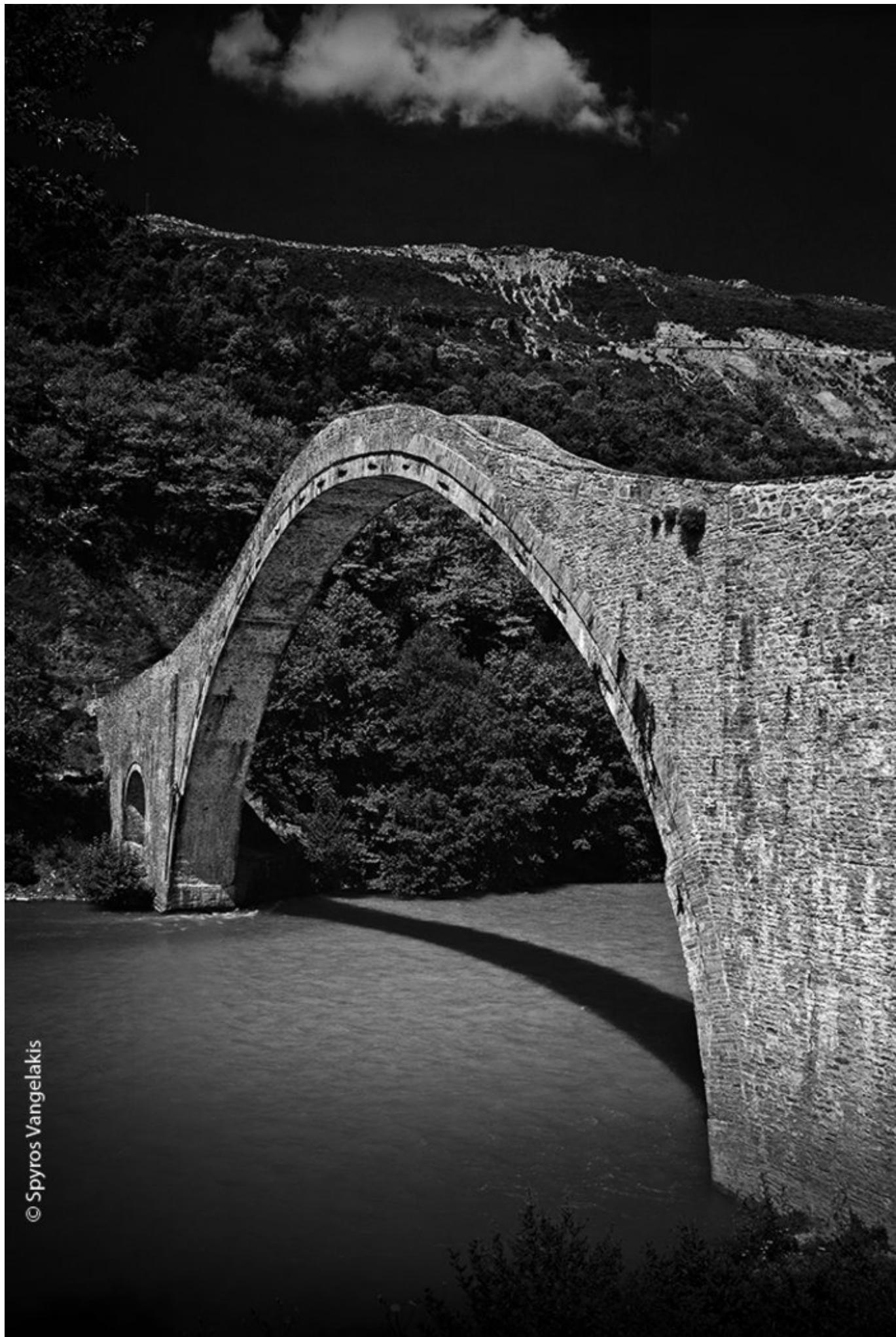
Από τις ωραιότερες αναμνήσεις που πήρε στις αποσκευές του φεύγοντας από την Ελλάδα, είναι οι καταπληκτικές φωτογραφίες από τις περιπλανήσεις του στα ηπειρώτικα γεφύρια. Και λυπήθηκε πολύ που το γεφύρι της Πλάκας δεν υπάρχει πια.

Το γεφύρι της Πλάκας (δεν στέκεται πια)

© Spyros Vangelakis

Το μονότοξο Γεφύρι της Πλάκας χτίστηκε τον 19ο αιώνα (και κατέρρευσε την Κυριακή), ήταν το μεγαλύτερο των Βαλκανίων, με άνοιγμα τόξου 40,20 μέτρα και ύψος, στο κέντρο, 21 μέτρα. Γεφύρι με ιστορικό φορτίο, καθώς εκεί λειτούργησε το τελωνείο από την ελεύθερη Ελλάδα στην σκλαβωμένη Ήπειρο. Σύμβολο ενότητας και ομοψυχίας των αντιστασιακών δυνάμεων, καθώς εκεί, στις 29 Φεβρουαρίου του 1944, υπογράφηκε η συμφωνία της Πλάκας-Μυρόφιλου για την κοινή δράση κατά των Γερμανών κατακτητών της χώρας.

© Spyros Vangelakis

Η Θέση είναι ιδιαίτερα δύσκολη για το χτίσιμο γεφυριού και αυτό φαίνεται από τις δύο αποτυχημένες προσπάθειες που προηγήθηκαν για κτίσιμό του το 1860 και το 1863.

Μετά την κατάρρευσή του το περασμένο Σαββατοκύριακο, ο επιχειρηματίας Νίκος Λούλης (γιος του Κώστα Λούλη), που αποτελεί την 7η γενιά «μυλωνάδων» καταγόμενος από την Αετορράχη Κατσανοχωρίων, ανέλαβε με δικά του έξοδα την αναστήλωση του.

Το γεφύρι της Κόνιτσας

© Spyros Vangelakis

Στη νοτιοδυτική άκρη της πόλης, ακριβώς στην είσοδο της χαράδρας του Αώου, βρίσκεται το μεγάλο μονότοξο γεφύρι της Κόνιτσας, το οποίο κτίστηκε το 1870-71 από συνεργείο 50 μαστόρων με επικεφαλής τον πρωτομάστορα Ζιώγα Φρόντζο από την Πυρσόγιαννη.

Το γεφύρι χτίστηκε με δωρεές των κατοίκων της πόλης και κυρίως του Γιαννιώτη Ιωάννη Λούλη, ο οποίες διέθεσε περίπου τα μισά από τα 120.000 γρόσια που

κόστισε η κατασκευή του.

Το Γεφύρι της Πολιτσάς

Στην περιοχή των Κατσανοχωρίων, κοντά στο χωριό Φορτόσι και πάνω από τα ορμητικά νερά του Αράχθου έχει κτιστεί το ωραίο πέτρινο γεφύρι της Πολιτσάς. Είναι τετράτοξο με το κεντρικό τόξο να έχει ύψος περίπου 14 μέτρα και μήκος 24 μέτρα περίπου.

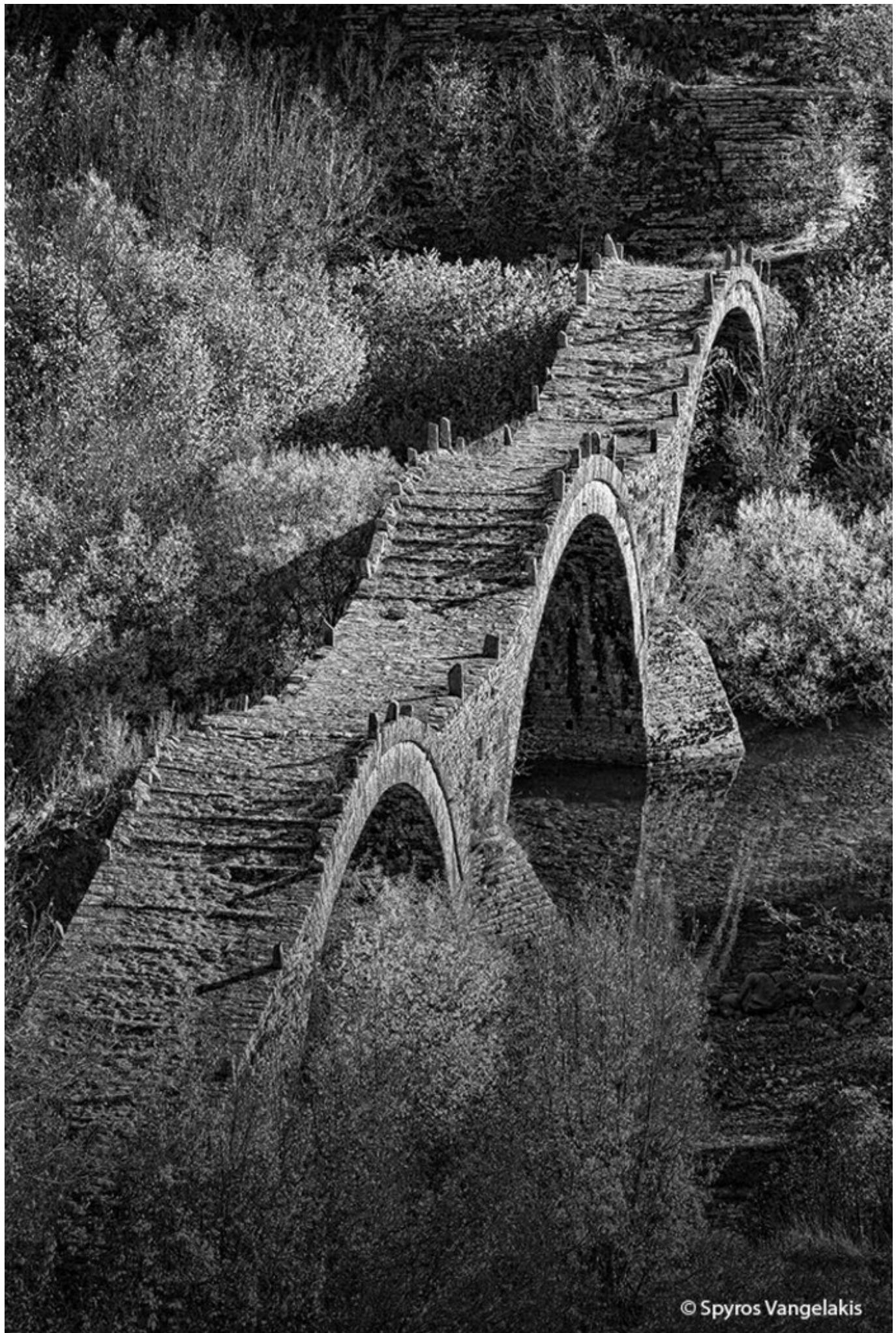
Χτίστηκε από μαστόρους εκ Αμπελοχωρίου, ενώ το 1874 ο Ι. Λούλης διέθεσε τα χρήματα για την συντήρησή του. Πολύ κοντά σε αυτό το υπέροχο γεφύρι βρίσκεται το σημερινό νεώτερο.

Το γεφύρι Βωβούσας

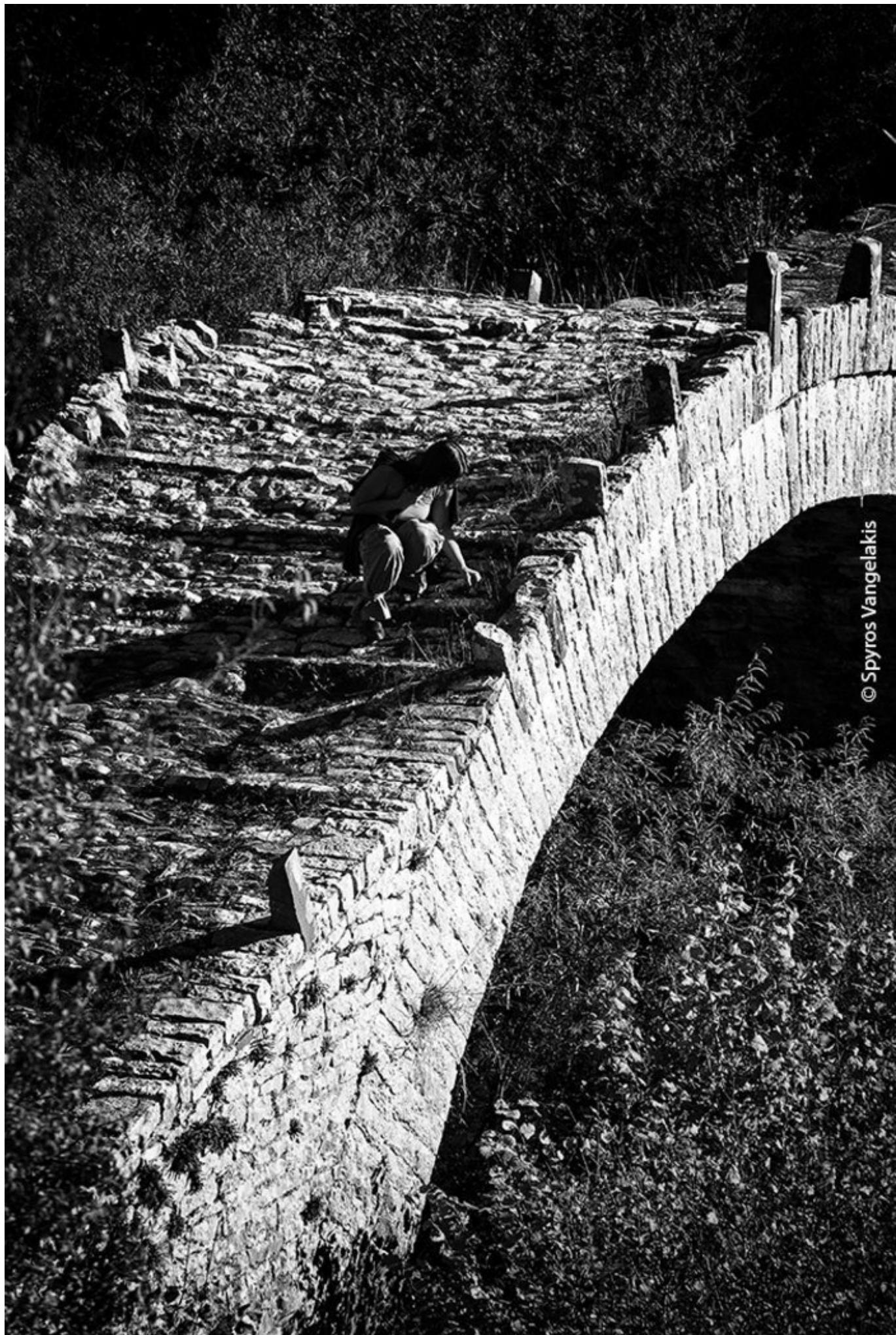
Γεφύρι της Βωβούσας (1748-Μονότοξο) : Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού Βωβούσα στην περιοχή του Ανατολικού Ζαγορίου. Κτίστηκε το 1748, στις πηγές του Αώου, από τον Αλέξη Μίσιο.

Το γεφύρι Πλακίδα- Καλογερικό

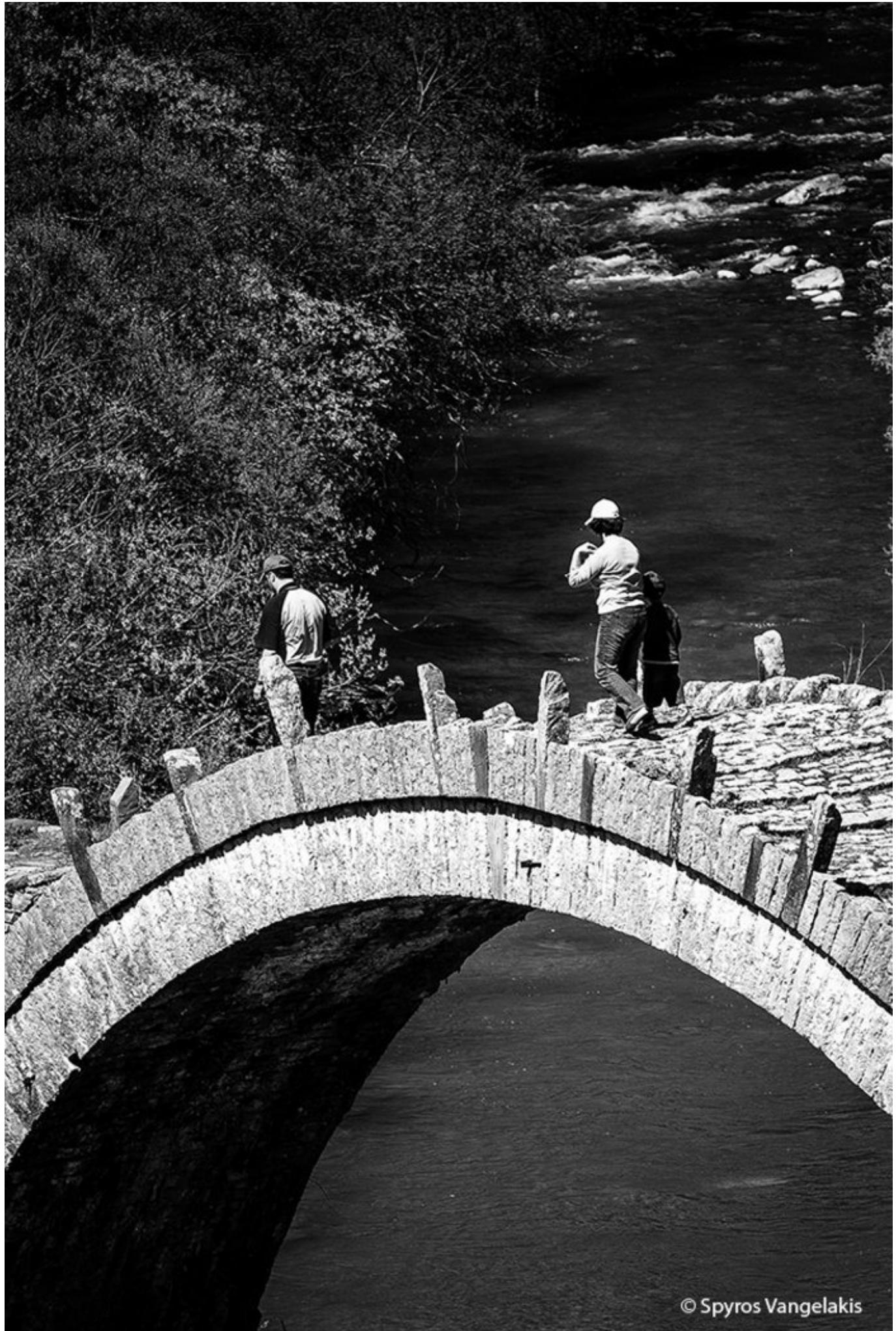

© Spyros Vangelakis

Πρόκειται για ένα τρίτοξο γεφύρι που χτίστηκε το 1814 και βρίσκεται κοντά στα χωριά Κήποι και Κουκούλι του Κεντρικού Ζαγορίου. Είναι από τα λιγοστά τρίτοξα γεφύρια που υπάρχουν, πράγμα που του έχει δώσει την ιδιαίτερη φήμη του.

© Spyros Vangelakis

© Spyros Vangelakis

Το γεφύρι της Βροσίνας

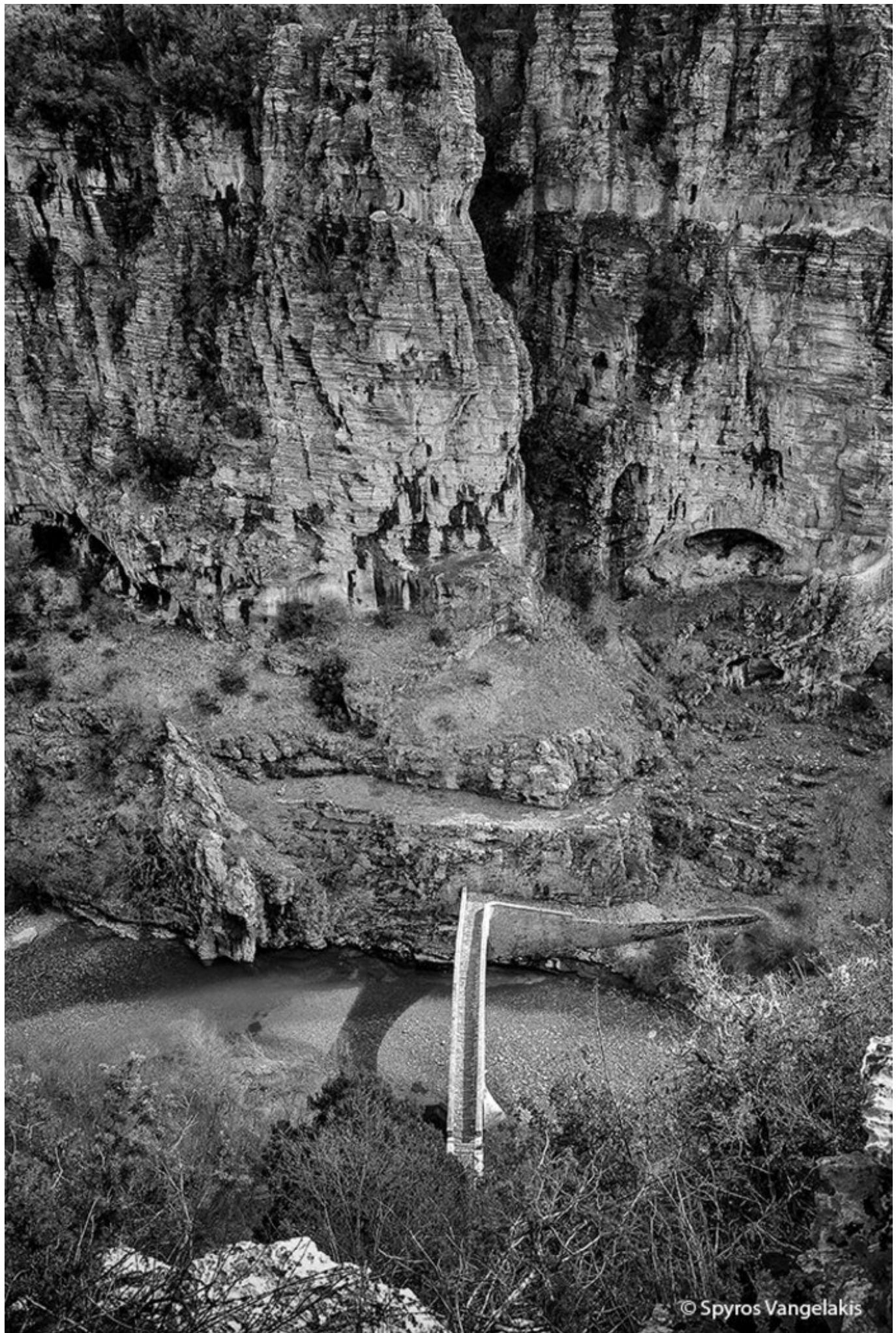
Το γεφύρι της Βροσίνας, βρίσκεται εντός του οικισμού, δίπλα στην βρύση. Το χωριό Βροσίνα συναντάται στην παλιά εθνική οδό Ιωαννίνων- Ηγουμενίτσας. Το γεφύρι είναι μονότοξο με δύο βοηθητικά τόξα. Η παράδοση αναφέρει ότι χτίστηκε με χρήματα της Μονής Μακρυαλέξη (Λάβδανη)
(Σημειώνεται ότι και το Γεφύρι της Βροσίνας κινδύνευσε από την κακοκαιρία, αφού το ποτάμι Ζαλογγίτικο, ξεχείλισε και τα νερά έφτασαν ως την καμάρα του πέτρινου Γεφυριού της Βροσίνας.)

Το γεφύρι του Μίσιου

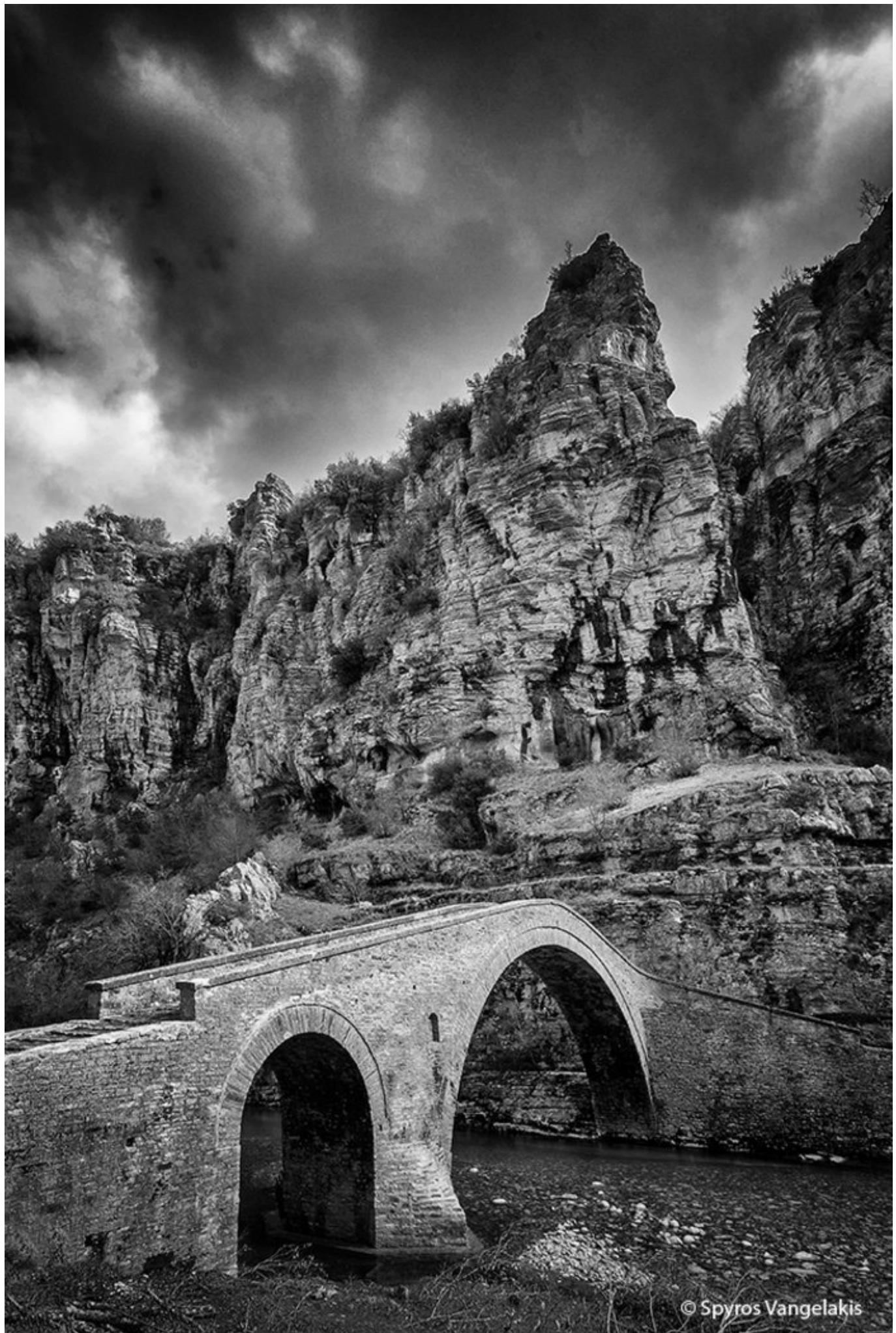
© Spyros Vangelakis

Η «γέφυρα του Μίσιου» βρίσκεται στο παλιό μονοπάτι που ένωνε το Κουκούλι με τη Βίτσα και κτίσθηκε το 1748 με δαπάνες της οικογένειας του Αλέξη Μίσιου από το Μονοδέντρι.

© Spyros Vangelakis

Το Γεφύρι του Μίσιου βρίσκεται στην κοιλάδα του Ξηροπόταμου, ανάμεσα στα χωριά Κουκούλι και Βίτσα.

© Spyros Vangelakis

Το γεφύρι Καμπέρ Αγά

© Spyros Vangelakis

Στην περιοχή του Ανατολικού Ζαγορίου, κοντά στους Μηλιωτάδες, πάνω από τον ποταμό Ζαγορίτικο βρίσκεται το επιβλητικό μονότοξο πέτρινο γεφύρι του Καμπέρ Αγά. Το γεφύρι χτίστηκε το 1659.

Το γεφύρι της Άρτας

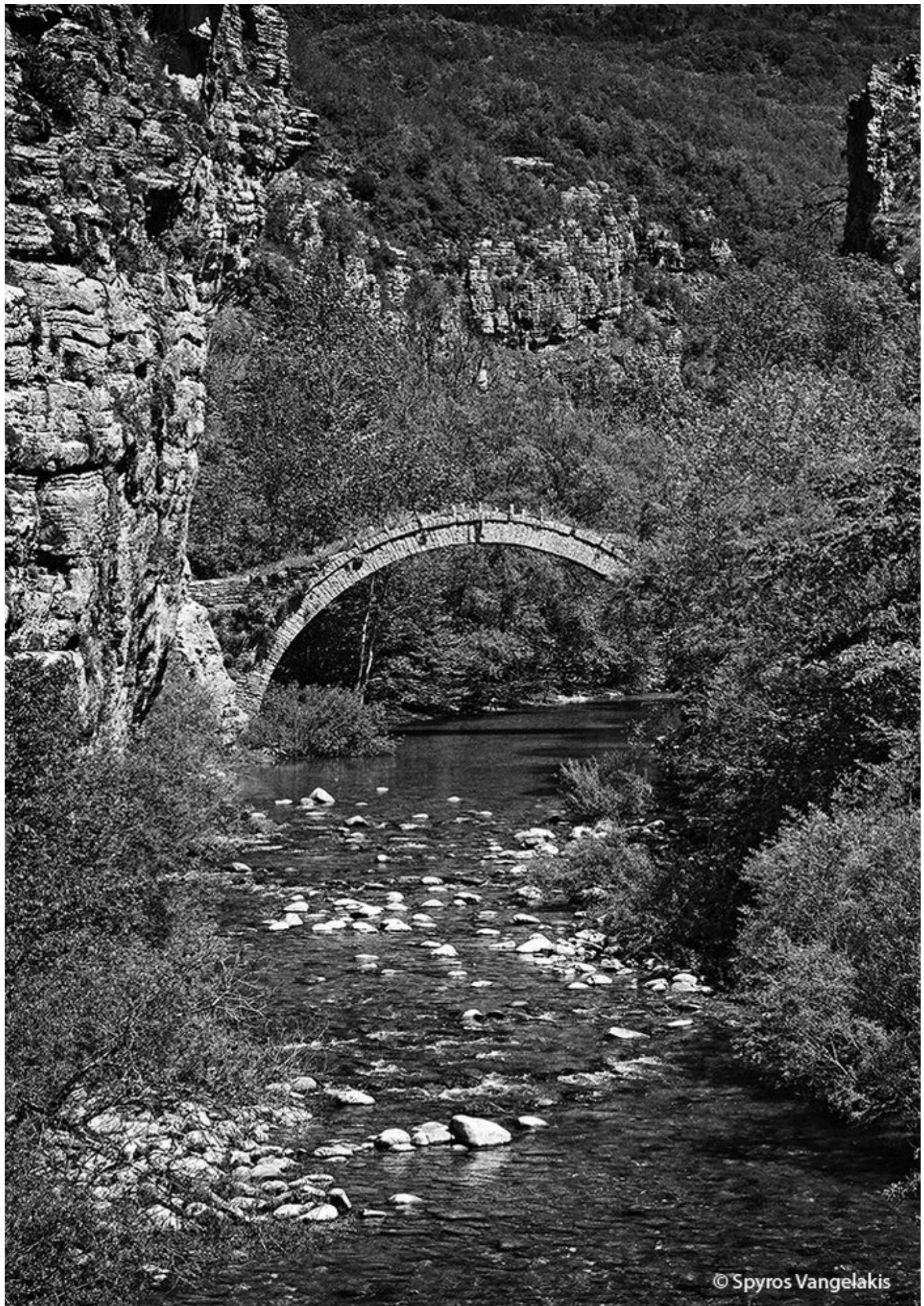
Το Γεφύρι της Άρτας (στην λαϊκή παράδοση γιοφύρι της Άρτας) είναι λιθόκτιστη γέφυρα του ποταμού Αράχθου, του 17ου αιώνα μΧ, στην πόλη της Άρτας, που έγινε πασίγνωστη από το ομώνυμο θρυλικό δημοτικό τραγούδι που αναφέρεται στην «εξ ανθρωπιθυσίας» θεμελίωσή του.

© Spyros Vangelakis

Ο ίδιος όρος αποτελεί επίσης σύγχρονη μεταφορική έκφραση όταν αναφέρονται έργα τα οποία αργούν να ολοκληρωθούν όπως και στο θρύλο του τραγουδιού («Ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ εγκρεμιζόταν»).

Το γεφύρι του Κοντοδήμου

© Spyros Vangelakis

Το γεφύρι του Κοντοδήμου ή Λαζαρίδη βρίσκεται στην έξοδο της χαράδρας του «Βικάκη», λίγο έξω από το χωριό Κήποι Ζαγορίου.

Χτίστηκε το 1753, με έξοδα του Τόλη Κοντοδήμου από το Βραδέτο, από τον οποίο πήρε και το όνομα και βρίσκεται πάνω στο μονοπάτι με το οποίο επικοινωνούσαν παλαιότερα οι Κήποι με το Κουκούλι.

Το Θεογέφυρο

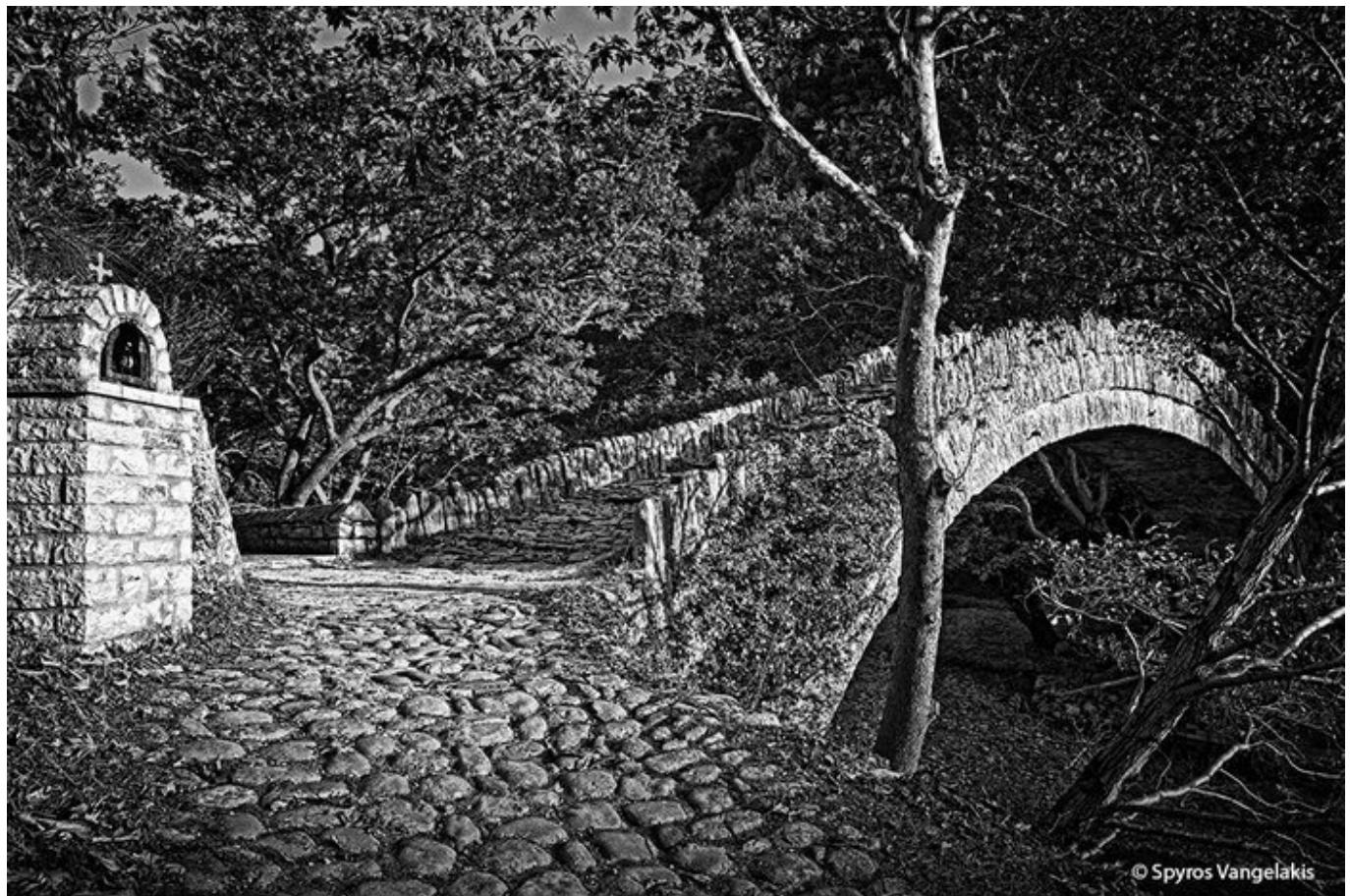
© Spyros Vangelakis

Το Θεογέφυρο βρίσκεται κοντά στο χωριό Λίθινο Ιωαννίνων. Είναι ένα φυσικό γεφύρι που σχηματίσθηκε από βράχια ενωμένα πάνω από τον ποταμό Καλαμά. Κατεβαίνοντας το μονοπάτι προς την κοίτη του ποταμού θα σας γοητεύσουν τόσο η θέα του γεφυριού από κάτω προς τα πάνω όσο και τα ορμητικά νερά του ποταμού, που κυλάν ανάμεσα στα βράχια της κοίτης του δημιουργώντας αρκετό θόρυβο!

Το γεφύρι της Κλειδωνιάς

Βρίσκεται στο χωριό Κλειδωνιά της επαρχίας Κόνιτσας, εκεί που τελειώνει η χαράδρα του Βίκου. Γεφυρώνει τον Βοϊδομάτη. Χτίστηκε το 1853.

© Spyros Vangelakis

Το γεφύρι του Πετσιώνη

© Spyros Vangelakis

Βρίσκεται έξω από το χωριό Κήποι Ζαγορίου, διανύοντας ένα περίπου χιλιόμετρο στο δρόμο προς τους Νεγάδες. Γεφυρώνει το Μπαγιώτικο ποτάμι. Χτίστηκε το 1830 με χορηγό τον Θεόδωρο Πετσιώνη από το Δίλοφο.

Το γεφύρι του Μύλου - Ελάτη

© Spyros Vangelakis

Βρίσκεται κάτω από τον οικισμό της Ελάτης Ζαγορίου. Γεφυρώνει τον Ξηροπόταμο, που χύνεται στον Βίκο. Το έτος κατασκευής του είναι άγνωστο. Από εκεί ξεκινά μονοπάτι που καταλήγει στο γεφύρι του Αγίου Μηνά στο γειτονικό Δίλοφο.

Το γεφύρι του Καπετάν Αρκούδα

Το γεφύρι του Καπετάν-Αρκούδα βρίσκεται στο Δίλοφο Ζαγορίου. Είναι ένα μονότοξο γεφύρι που κατασκευάστηκε το 1806 με χρηματοδότηση του Εβραίου Σιολομώντα Ματσίλη.

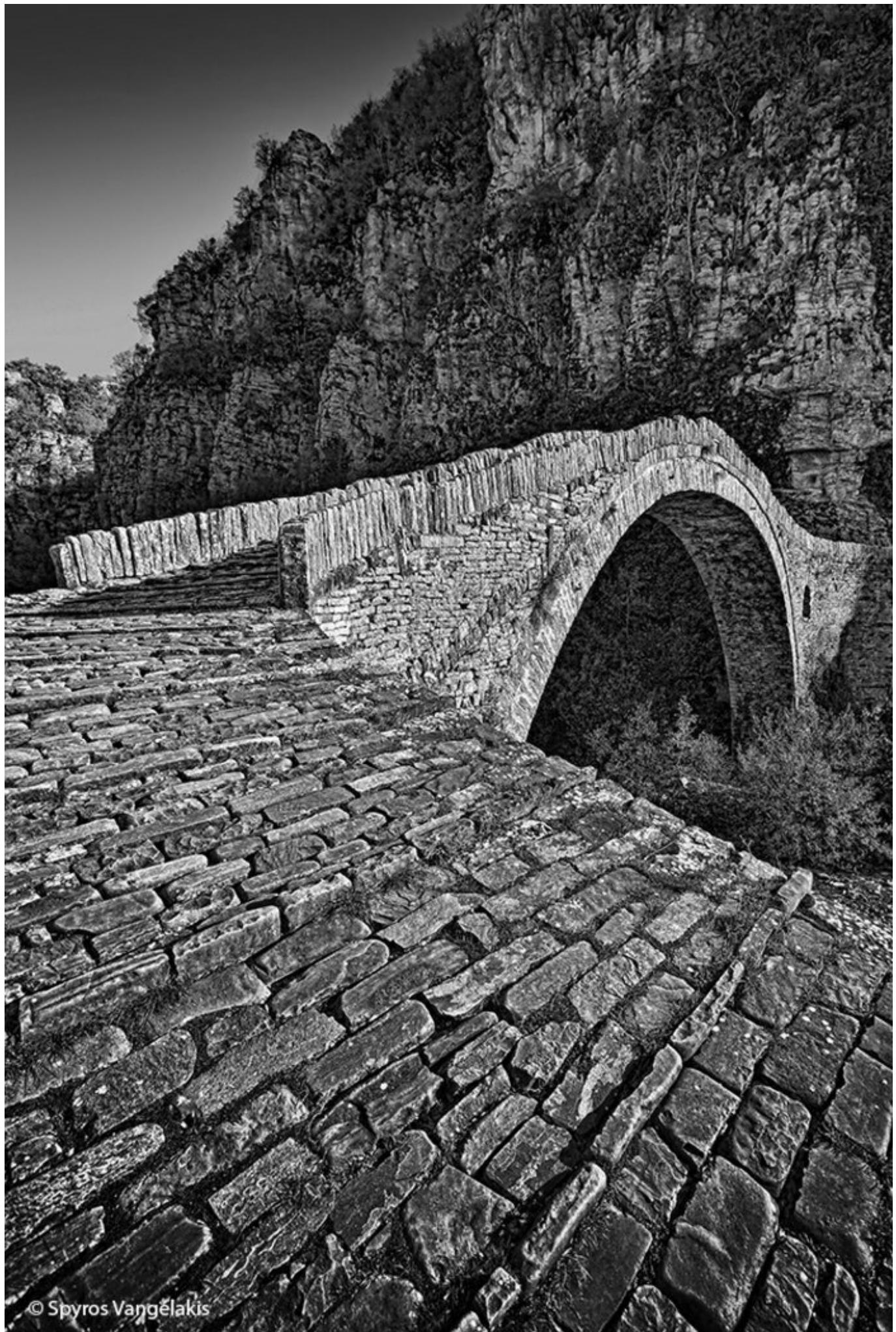
Παλαιότερα ονομαζόταν γεφύρι του Ξηροποτάμου ή γεφύρι του Εβραίου. Το όνομα με το οποίο είναι γνωστό σήμερα το πήρε από τον Μακεδονομάχο Καπετάν-Αρκούδα, τον οποίο σκότωσε ο τουρκικός στρατός σε αυτό το σημείο, το 1906.

Το γεφύρι του Νούτσου ή Κόκκορη

© Spyros Vangelakis

Το γεφύρι του Νούτσου (ή Κόκκορη όπως είναι επίσης γνωστό) βρίσκεται στο κεντρικό Ζαγόρι, κοντά στο χωριό Κουκούλι, 39 χλμ. από τα Γιάννενα, στο ποτάμι του Βοϊδομάτη. Ο Νούτσος Κοντοδήμος από το Βραδέτο χρηματοδότησε την κατασκευή του γεφυριού, το οποίο πήρε το όνομα του ευεργέτη. Η επιγραφή σε μαύρη πλάκα αναγράφει χρονολογία 1750 ή 1752 (ο Λαμπρίδης αναφέρει και τον Νούτσο Καραμερσίνη ως κατασκευαστή το 1768).

© Spyros Vangelakis

Λέγεται και γεφύρι του Κόκκορη (ή Κόκκορου) γιατί, ο Κόκκορος από το Κουκούλι, που είχε μύλο εκεί, διέθεσε το 1910 χρήματα για την επισκευή του. Τελευταία, το γεφύρι επισκευάστηκε ξανά από την ένωση Ζαγορισίων.

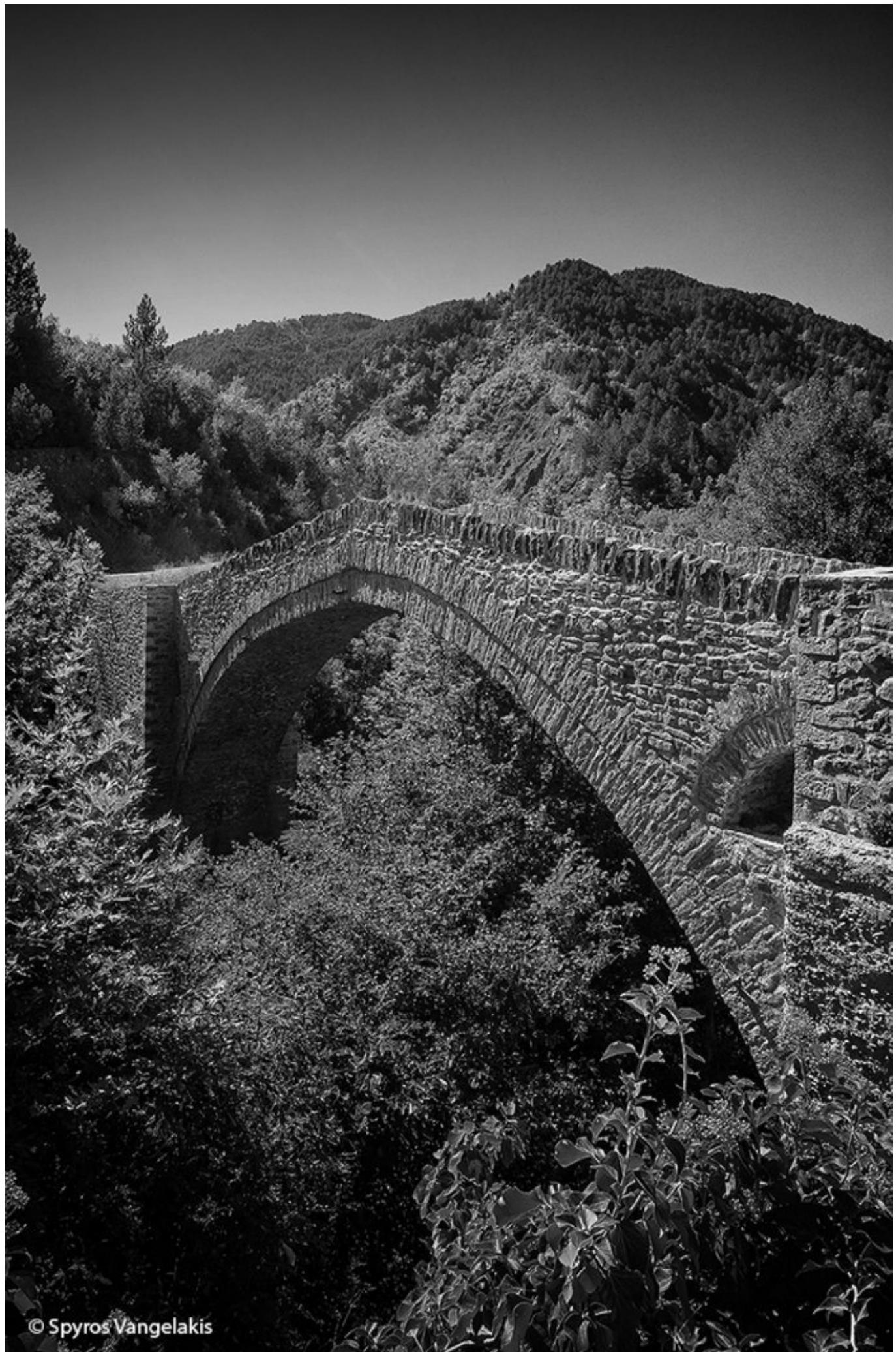
Το γεφύρι του Ξηροπόταμου

© Spyros Vangelakis

Δίτοξο πέτρινο γεφύρι που βρίσκεται έξω από το χωριό Σενίκο (νομός Ιωαννίνων). Γεφυρώνει τον Ξηροπόταμο, ο οποίος χύνεται στον ποταμό Τύρια.

Το γεφύρι της Μαύρης Πέτρας

© Spyros Vangelakis

Το γεφύρι της Μαύρης Πέτρας - Πουρνιάς (χτίστηκε το 1817), έχει τεταρτοκυκλικά ανακουφιστικά τόξα, ενώ το τοπίο συμπληρώνουν το εικόνισμα, η βρύση, η αγιογραφία του Παντοκράτορα σε απότομο βράχο πάνω από το γεφύρι και ο μισογκρεμισμένος νερόμυλος δίπλα του.

Βιογραφικό

Ο Σπύρος Βαγγελάκης γεννήθηκε το 1960 στη Πρέβεζα, έζησε στην Αθήνα, την Κω και τα Γιάννενα, τα τελευταία δυο χρόνια ζει στη Στοκχόλμη.

Πολύ νωρίς ασχολήθηκε με την ζωγραφική και την μουσική και αργότερα με την γραφιστική και τη φωτογραφία.

Ως φωτογράφος συνεργάστηκε με περιοδικά και η εφημερίδες όπως «ΤΑ ΝΕΑ», το περιοδικό «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ», τα Ιταλικά περιοδικά «Panorama Travel», «Focus» και «Camper & Caravan» κ.α. Ως φωτογράφος-γραφίστας έχει επιμεληθεύ φωτογραφικά λευκώματα, χάρτες και μπροσούρες κυρίως τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου για την Περιφέρεια Ηπείρου, η Εταιρία Τουρισμού Ιονίων Νήσων, ο Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας, η ΙΒ' Εφορία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων, το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιωαννίνων, Νομαρχίες, Δήμους και τουριστικά γραφεία της Ελλάδας και της Σκανδιναβίας. Η μπροσούρα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων βραβεύτηκε από τον Ε.Ο.Τ. ως το καλύτερο τουριστικό έντυπο στην Ελλάδα για την περίοδο 2002-2003. Το 2006 το Ιταλικό Υπουργείο Τουρισμού επιλέγει φωτογραφία του με την Fontana di Trevi για την παγκόσμια προβολή της Ιταλίας στην μπροσούρα που εκτυπώνεται σε 16 γλώσσες, ενώ παραλληλα συμμετέχει και οργανώνει εκθέσεις, ενδεικτικά: Το 2009 συμμετείχε σε ομαδική έκθεση στην Gallery Opera Unica της Ρώμης. Το 2011 συμμετείχε ως κριτής σε διεθνή διαγωνισμό φωτογραφίας στο Salerno της Ιταλίας. Το 2012 ατομική έκθεση στο Μιλάνο με τίτλο «Η δικιά μου Ήπειρος» διοργάνωση Νομαρχία του Μιλάνου. Το 2013 «Η δικιά μου Ήπειρος» εκτίθεται στη Στοκχόλμη, διοργάνωσή ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ. Τον Φεβρουάριο του 2014 συμμετείχε στην Έκθεση Τουρισμού «Ελληνικό Πανόραμα», στη Στοκχόλμη. Τον Οκτώβρη 2014 έκανε ατομική έκθεση στο Μεσογειακό Μουσείο της Στοκχόλμης.